

7 клас
Українська мова

1. Запишіть речення, розставляючи пропущені розділові знаки. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції).

Мороз прилине синьо і прозоро розвісить скрізь інею сивий дим і на шибках невидані узорі він намалює генієм своїм (*В. Сосюра*).

10 балів

2. Укажіть іменники жіночого роду. Доберіть до кожного з них прикметники, узгоджуючи їх граматичні значення. Словосполучення запишіть.

Адреса, продаж, дівча, непосида, Перу, путь, кенгуру, авеню, собака, бідолаха, нероба, ступінь, м'якуш, мати.

5 балів

3. Утворіть слова за допомогою суфіксів -ськ(ий) або -ств(о).

Чукотка, Прага, Париж, Сиваш, латиш, товариш, казах, рибалка, брат, людина.

5 балів

4. З'ясуйте синтаксичну роль інфінітива.

А) Дали наказ виступати. Б) Ми повинні вчитися. В) Наказали виступати. Г) Прийшли вчитися. Д) Учитися – наш обов'язок.

5 балів

Усього – 25 балів

7 клас

Українська література

I. Напишіть твір-опис на одну із тем:

- | | |
|--------------------------|----------------------------------|
| а) Чебрецями пахне літо | б) Тепле небо в осокомах дише |
| І котить хвилями когось. | І входить річка у ранковий плин. |
| (О. Довгий) | (О. Довгий) |
- 10 балів**

II. Виконайте тести.

1. Виконання яких українських народних пісень за жанром було б доречним під час вшанування воїнів Української армії?

1 бал

2. «Перлинами розсипаного намиста» називають _____. Розкрийте особливості цього пісенного жанру.

3 бали

3. За наведеним уривком установіть назву твору та її автора. Якими б словами із цього уривка ви б скористалися, готуючись до виступу з теми «Україна сьогодні», і чому?

— А тепер, діти, встаньте і підведіть мене крихіточку! Я хотів би ще перед відходом сказати децю до громади, якій я старався щиро служити весь свій вік. Батьки і браття! Нинішня наша перемога — велике діло для нас. Чим ми перемогли? Чи нашим оружжям тільки? Ні. Чи нашою хитрістю тільки? Ні. Ми перемогли нашим громадським ладом, нашою згодою і дружністю. Уважайте добре на се! Доки будете жити в громадському порядку, дружно держатися купи, незламно стояти всі за одного, а один за всіх, доти ніяка ворожа сила не переможить вас.

4 бали

4. Продовжіть речення: «Історична повість — це ...».

2 бали

III. Визначте художньо-виражальні засоби в наведеному поетичному фрагменті. Поясніть їхню роль.

Падає з дерев пожовкле листя,
День уже в обіді догорів, —
Кажуть, що вночі на передмісті
Осінь прибукала з хуторів.

В центрі вона буде завтра ранком,
Повагом вступаючи туди...
Що ж! Приходь, задумлива селянко, —
Я тебе побачити радий (Є. Плужник).

5 балів

Усього — 25 балів

8 клас
Українська мова

1. Запишіть речення, розставивши пропущені розділові знаки. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції).

Та мушу я іти на рідне поле босим і мучити себе й ледачого серпа і падати з утоми на покоси і спать обнявши власного снопа (В. Симоненко).

10 балів

2. Запишіть іменники в родовому відмінку однини.

Пломбір, Париж, Красний Лиман, листопад (назва процесу), радіус, рулет, багаж, гнів, край, пасажир, Дунай, віск, Шевченко, Ігор, університет.

3 бали

3. Випишіть слова в три колонки залежно від написання: 1) окремо; 2) разом; 3) із дефісом.

Написав(би), немов(би), як(небудь), (чи)мало, (що)разу, казна(що), надумав(таки), все (ж), тільки(що), неначе(б)(то).

3 бали

4. Відредагуйте вислови.

Вакантне місце, пернаті птахи, приймати участь, прийшов по питанню оцінювання, біла тюль, обдати кип'ятком, прийти до висновку, піднімати питання.

4 бали

5. Поясніть значення фразеологізмів.

Від аза до іжиці, до грецьких календ, слизький карбованець, кивати пальцем у чоботі, кинути гедзя.

5 балів

Усього – 25 балів

8 клас

Українська література

I. Напишіть твір-роздум на одну із тем:

- | | |
|--|--|
| а) Хто зна багато – той мовчить,
А хто порожній – той кричить.
(О. Довгий) | б) Пахуча земля від хлібини,
А дужа вона від людини.
(О. Довгий) |
|--|--|
- 12 балів**

II. Виконайте тести

1. Які події особистого життя Т. Шевченка покладені в основу його поезії «Думи мої, думи мої...»?

2 бали

2. Назвіть літературний жанр, у якому довгі роки працює на сцені народний артист України з Чернігівщини кобзар-лірник Василь Нечепя? Розкрийте особливості й тематику цього жанру.

5 балів

3. Що об'єднує пісні «Засвіт встали козаченьки», «Віють вітри, віють буйні», «Ой, не ходи, Грицю»?

1 бал

4. Продовжіть речення: «Художній образ – це...». Поясніть практичне значення знань про художній образ.

2 бали

IV. Виконайте аналіз ліричного твору.

(Укажіть жанр, тему, основну думку, зображувально-виражальні засоби, віршовий розмір, вид рими).

Безмірний степ, безкрає море жита.
Пахучий вітер зупиняє біг...
Він заблукав, не знаючи доріг,
Шукаючи стежок несамовито.
Скувала хвилі тиша гордовита,
А на поля раптово сон наліг,
Зірок на небі злототканий сніг
Блакитна ніч розсіяла крізь сито.

Я в самоті на степовій могилі,
Вже перепел гукає «пять-падьом!»
Чого душа бажає – не вгадаю...
Поля, поля, які ви серцю милі,
Я не боюсь ні труднощів, ні втом –
В красу життя, в глибини поринаю!
(Микола Харченко)

10 балів

Усього – 32 бали

9 клас
Українська мова

1. Запишіть речення, розставивши пропущені розділові знаки. Побудуйте його структурну схему. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції та її компонентам як простим реченням).

Ніч кричала мені розтерзана оперезана громом навхрест і у зойках її березових закипівся гучний протест (В. Симоненко).

10 балів

2. Укажіть прикметники, від яких можна утворити ступені порівняння; запишіть їх у всіх можливих формах ступінювання.

Голий, бордовий, високий, низький, синюватий, мертвий, милий, горбатий, масовий.

3 бали

3. Подані іменники поставте в орудному відмінку однини. Поясніть написання.

Бандероль, більшість, велич, віддаль, Волинь, галузь, єдність, зустріч, кров, любов, мужність, пам'ять, суміш, чверть, подорож.

3 бали

4. Від поданих іменників утворіть чоловічі й жіночі імена по батькові.

Лука, Сава, Кузьма, Захар, Юрій, Микола, Хома, Ілля, Анатолій, Сидір.

5 балів

5. Поясніть значення фразеологізмів.

Кипнем кипіти, із кіндратиком у голові, мов у рот кладе, вітром обгороджений, оббивати пір'я.

5 балів

Усього – 26 балів

9 клас

Українська література

I. Напишіть твір-роздум на одну із тем:

- а) Моя могутня і велична мова,
Ти збережи в мені безсмертне слово.
(О. Довгий)
- б) Думки й слова плекаються, як зерна,
І не в гурті, а кожне зокрема.
(О. Довгий)

12 балів

II. Виконайте тести

1. Назвіть українських перекладачів Біблії. Поясніть, яке значення для розвитку української національної культури мають переклади українською Святого Письма.

6 балів

2. Яку назву українською має твір «De libertate»? Назвіть його автора. Сформулюйте головну думку твору.

4 бали

3. Визначте наскрізну ідею давньоруської пам'ятки «Слово о полку Ігоревім». Умотивуйте доцільність його вивчення в наш час. –

3 бали

III. Виконайте аналіз ліричного твору (укажіть жанр, тему, основну думку, зображувально-виражальні засоби, віршовий розмір, вид рими).

Над сизим бором ліг лимонний вечір,
У небі борсалась між хмарами гроза.
Промчався вихор, виставивши плечі,
Але й нікому слова й не сказав.
І вже не чути голоси старечі,
Аж затинялася над річкою лоза –
Громи сварилися з-поміж якоїсь речі,
Поляскував нагай, аркан когось терзав.

І зграя хмар, мов фантастичні птиці,
Торкнулась хвиль білявої пшениці,
Сипнула бісером кришталь пахучих сліз.
Хитаючи крильми високий синій ліс,
Помчала вслід чорнявій молодиці,
Яка в'язала ще золочений покіс.
(Микола Харченко)

10 балів

Усього – 35 балів

10 клас
Українська мова

1. Запишіть речення, розставивши пропущені розділові знаки. Побудуйте його структурну схему. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції та її компонентам як простим реченням).

Вибухали дні незрозуміло і життя котилося моє але там де ти тоді згоріла кожен ранок сонце устає (В. Симоненко).

10 балів

2. Випишіть словосполучення, у яких стерті ознаки якісних, відносних чи присвійних прикметників.

Біла хустина, залізні нерви, залізні дроти, вовча натура, Франкові твори, вовчий апетит, лисяча хитрість, собачий холод, собача будка.

2 бали

3. Як правильно сказати українською мовою: навшпиньках чи навшпиньки? Відповідь аргументуйте.

4 бали

4. Побудуйте синонімічні ряди до дієслів: гаятися, бентежити, гребувати, майоріти, стямитися.

5 балів

5. Поясніть значення фразеологізмів.

Об'їсти вуха, тільки пальці облизати, щось велике в лісі здохло, рвати підметки на бігу, за одним рипом.

5 балів

6. Відредагуйте вислови.

Разом з тим, ті чи інші проблеми, складова (частина), Головнокомандуючий Збройними силами України, у серпні місяці, діючий вулкан, за браком часу, приймати присягу.

4 бали

Усього – 30 балів

10 клас

Українська література

I. Напишіть твір-роздум на одну із тем:

- а) Убого стало в думках і серцях,
Якщо зневажена духовності основа.
(О. Довгий)
- б) Народились поети – значить буде народ!
(О. Довгий)

12 балів

II. Виконайте тести

1. Схарактеризуйте особливості розвитку драматургії і театру в другій половині XIX століття. Розкрийте роль Марії Заньковецької в становленні українського театру.

6 балів

2. Яким життєвим досвідом збагатив вас твір І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я»?

4 бали

3. Поясніть причини еволюції Ничипора Варениченка (Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?») від правдошукача до розбійника.

6 балів

III. Виконайте аналіз ліричного твору (укажіть жанр, тему, основну думку, зображувально-виражальні засоби, віршовий розмір, вид рими).

Над шляхом, при долині, біля старого граба,
де біла-біла хатка стоїть на самоті,
живе там дід та баба, і курочка в них ряба,
вона, мабуть, несе їм яєчка золоті.

Там повен двір любистку, цвітуть такі жоржини,
і вишні чорноокі стоять до холодів.
Хитаються патлашки уздовж всієї стежини,
і стомлений лелека спускається на хлів.

Чиєсь дитя приходить, беруть його на руки.
А потім довго-довго на призьбі ще сидять.
Я знаю, дід та баба – це коли є онуки,
а в них сусідські діти шовковицю їдять.

Дорога і дорога лежить за гарбузами.
І хтось до когось їде тим шляхом золотим.
Остання в світі казка сидить під образами.
Навшпиньки виглядають жоржини через тин...

(Ліна Костенко)

10 балів

Усього – 38 балів

11 клас
Українська мова

1. Запишіть попарно речення, у яких пропоновані слова слід писати по-різному.

В/останнє, за/багато, по/тому, на/швидко.

4 бали

2. Запишіть слова іншомовного походження, які б відповідали певному тлумаченню: а) подорож, поїздка за певним маршрутом; б) доказ непричетності до злочину; в) офіційний прийом у високопоставленої особи; г) універсальний засіб, що запобігає будь-якому злу.

2 бали

3. Запишіть речення, розставивши пропущені розділові знаки. Побудуйте його структурну схему. Зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції та її компонентам як простим реченням).

Люди – прекрасні земля – мов казка кращого сонця ніде нема загруз я по серце у землю в'язко вона мене цупко трима і хочеться бути дужим і хочеться так любить щоб навіть каміння байдуже захотіло ожити і жити! (В. Симоненко).

10 балів

4. Відредагуйте вислови.

Пробачте мене, опанувати професією, ігнорувати попередженням, завдати шкоду, зрадити принципам, називати по імені, заходи по поліпшенню, піти за хлібом, пропустити уроки по хворобі, перш за все.

5 балів

5. Поясніть значення та вкажіть походження фразеологізмів.

Де собака заритий; де тонко, там і рветься; ахіллесова п'ята; Ноїв ковчег, сісти на сливи.

5 балів

Усього – 26 балів

11 клас

Українська література

I. Напишіть твір у жанрі есе на одну із тем:

а) Йдемо завжди до вас, учителі,
Але приходимо самі до себе.
(О. Довгий)

б) Безсмертна тільки простота,
Все інше – тимчасове.
(О. Довгий)

12 балів

II. Виконайте тести

1. Поясніть, як ви розумієте термін «Розстріляне відродження».

3 бали

2. Укажіть основні мотиви ранньої творчості Павла Тичини. Що об'єднує українського поета з французами Ш. Бодлером, П. Верленом, А. Рембо?

5 балів

3. Розкрийте творче кредо київських «неокласиків» на прикладі однієї з поезій Максима Рильського.

6 балів

4. Продовжте речення: «Сонет – це...».

2 бали

IV. Зробіть аналіз ліричного твору (укажіть жанр, тему, основну думку, зображувально-виразальні засоби, віршовий розмір, вид рими).

Ні! Цей народ із крові і землі
Я не віддам нікому і нізащо!
Він мій, він я, він – світ в моїм чолі,
Тому життя його і ймення не пропащі.

Ви чуєте? Це мій народ – як сіль,
Як хрест і плоть мого життя і віку,
І тому доля моя, щастя, біль
Йому належать звіку і довіку!

У битві долі, політик і систем
Мої набої – у його гарматах.
Я не слуга його, я – син його на чатах,
Я – син зорі його, що з Кобзаря росте.

Я – син його по крові, і кістках,
І по могилах, і по ідеалах.
Не вам з оскіпленими душами в забралах

Його звеличують в фальшивих голосах.

Я – формаліст? Я наплював на зміст?
Відповідаю вам не фігурально:
– Якщо народ мій числиться формально,
Тоді я дійсно дійсний формаліст!

Та де вже дінешся, раз мир заколосив
Пустоколоссям вашим в сиві ночі,
Жаль одного, що в леті до краси
Народу ніколи і плюнуть вам у очі!

Ні! Мій народ не дим, не горевіз,
І я не дам його по брехнях і по кривдах,
Я не пір'їна в гордих його крилах,
Я – гнівний меч його, що від Дніпра до
звезд!

(Микола Вінграновський)

10 балів

Усього – 38 балів